

Ενότητα 4^η Ένα ταξίδι επιστημονικής φαντασίας

Πλέομεν οὖν ὅσον τριακοσίους
σταδίους
καὶ προσφερόμεθα νήσῳ μικρᾷ
καὶ ἐρήμῃ.
Μείναντες δὲ ἐν τῇ νήσῳ πέντε
ἡμέρας,
τῇ ἕκτῃ ἐξορμῶμεν καὶ τῇ ὀγδῷ
καθορῶμεν
πολλοὺς ἀνθρώπους διαθέοντας
ἐπὶ τοῦ πελάγους,
προσεοικότας ἅπαντα ἡμῖν καὶ τὰ
σώματα καὶ τὰ μεγέθη,
πλὴν τῶν ποδῶν μόνων·
ταῦτα γὰρ ἔχουσι φέλλινα·
ἀφ' οὗ δὴ, οἶμαι, καὶ καλοῦνται
Φελλόποδες.
Θαυμάζομεν οὖν ὄρωντες οὐ
βαπτιζομένους,
ἀλλὰ ὑπερέχοντας τῶν κυμάτων
καὶ ὁδοιποροῦντας ἀδεῶς.
Οἱ δὲ καὶ προσέρχονται καὶ
ἀσπάζονται ἡμᾶς
λέγουσί τε ἑλληνικῇ φωνῇ
ἐπιίγεσθαι εἰς Φελλῶ τὴν αὐτῶν
πατρίδα.
Μέχρι μὲν οὖν τινος
συνοδοιποροῦσι ἡμῖν
παραθέοντες,
εἶτα ἀποτρεπόμενοι τῆς ὁδοῦ
βαδίζουσιν
ἐπευχόμενοι ἡμῖν εὐπλοίαν.

Εἶχαμε διανύσει λοιπόν, κατά το θαλάσσιο
ταξίδι μας περίπου τριακόσια στάδια
και πλησιάζαμε ένα νησί μικρό και ἔρημο.
Αφού μείναμε στο νησί πέντε μέρες,
την ἕκτη ξεκινούμε και την ὀγδοή
διακρίνουμε
πολλοὺς ἀνθρώπους να τρέχουν εδῶ κι
εκεί πάνω στη θάλασσα,
που ἔμοιαζαν με μας σε ὅλα, δηλαδή και
στο σώμα και στο ἀνάστημα
εκτός μόνο ἀπό τα πόδια·
γιατί αυτά τα εἶχαν κατασκευασμένα ἀπό
φελλό·
γι' αὐτό το λόγο μάλιστα, νομίζω, και
ονομάζονται Φελλόποδες.
Απορούσαμε λοιπόν, βλέποντάς τους να
μη βουλιάζουν,
ἀλλά να μένουν πάνω στα κύματα
και να βαδίζουν χωρίς φόβο.
Και αυτοί μας πλησιάζουν και μας
αγκαλιάζουν
και μας λένε στα ελληνικά
ὅτι βιάζονται (να φτάσουν) στη Φελλῶ, την
πατρίδα τους.
Ὡς ένα σημείο, λοιπόν, μας συνοδεύουν
τρέχοντας δίπλα μας,
και ἔπειτα, ἀλλάζοντας δρόμο,
προχωροῦν
ευχόμενοι σε μας «καλό ταξίδι».

Νοηματική απόδοση κειμένου

Ο Λουκιανός στο κείμενο αυτό αναφέρει, ότι σε κάποιο ταξίδι ο ίδιος και οι σύντροφοί του συνάντησαν τους Φελλόποδες. Ύστερα από τη παραμονή τους για πέντε μέρες σ' ένα μικρό και έρημο νησί συνέχισαν το ταξίδι τους και την όγδοη μέρα βλέπουν ένα πλήθος ανθρώπων που είχαν όμως πόδια από φελλό· ήταν οι Φελλόποδες. Το ότι οι Φελλόποδες περπατούσαν πάνω στα κύματα χωρίς να φοβούνται και χωρίς να βουλιάζουν προκάλεσε απορία στους ταξιδιώτες. Στο τέλος, οι Φελλόποδες πλησίασαν τους ταξιδιώτες, τους χαιρέτησαν στην ελληνική γλώσσα, τους συνόδευσαν για ένα διάστημα και μετά, αλλάζοντας δρόμο με κατεύθυνση τη πατρίδα τους τη Φελλώ, τους ευχήθηκαν καλό ταξίδι.

Γραμματική

Β' ΚΛΙΣΗ ΟΥΣΙΑΣΤΙΚΩΝ

Η Β' κλίση περιλαμβάνει:

Αρσενικά και θηλυκά σε – **ος**
Ουδέτερα σε – **ον**

Ενικός αριθμός									
Ονομαστική	ὁ	ἄνθρωπ	ος	ἡ	ἄμπελ	ος	τὸ	δῶρ	ον
Γενική	τοῦ	ἀνθρώπ	ου	τῆς	ἀμπέλ	ου	τοῦ	δώρ	ου
Δοτική	τῷ	ἀνθρώπ	ῳ	τῇ	ἀμπέλ	ῳ	τῷ	δώρ	ῳ
Αιτιατική	τὸν	ἄνθρωπ	ον	τὴν	ἄμπελ	ον	τὸ	δῶρ	ον
Κλητική	ὦ	ἄνθρωπ	ε	ὦ	ἄμπελ	ε	ὦ	δῶρ	ον

Πληθυντικός αριθμός									
Ονομαστική	οἱ	ἄνθρωπ	οι	αἱ	ἄμπελ	οι	τὰ	δῶρ	α
Γενική	τῶν	ἀνθρώπ	ων	τῶν	ἀμπέλ	ων	τῶν	δώρ	ων
Δοτική	τοῖς	ἀνθρώπ	οις	ταῖς	ἀμπέλ	οις	τοῖς	δώρ	οις
Αιτιατική	τούς	ἄνθρωπ	ους	τάς	ἀμπέλ	ους	τὰ	δῶρ	α
Κλητική	ὦ	ἄνθρωπ	οι	ὦ	ἄμπελ	οι	ὦ	δῶρ	α

Προσοχή!!!

1. Τα αρσενικά και τα θηλυκά έχουν ίδιες καταλήξεις.

2. Τα ουδέτερα έχουν :

- ✓ τρεις όμοιες πτώσεις(ονομαστική , αιτιατική, κλητική)
- ✓ το « α» στη λήγουσα είναι πάντα βραχύ. Π.χ. τὰ δῶρα

1. Να συμπληρώσετε τα κενά με τον κατάλληλο τύπο του ουσιαστικού που σας δίνεται στην παρένθεση:

- α. Καθορῶμεν πολλούς ..... (ἄνθρωπος).
- β. Μακάριοι οἱ ..... (πτωχός) τῷ πνεύματι.
- γ. Ἡμεῖς φυλάττομεν τοὺς ..... (ῥρκος) τῶν ..... (Θεός).
- δ. Ὁ πατήρ πέμπει τὸν παῖδα εἰς ..... (οἶκος, αιτ, ενικού)
..... (διδάσκαλος, γεν. εν.).
- ε. Οἱ ..... (ἔφηβος) φοιτῶσιν ἐν ..... (γυμνάσιον, δοτ. πληθ.).
- στ. Ὁ Θεός αὐξάνει τοὺς ..... (καρπός) τῶν ..... (δένδρον).
- ζ. Οἱ Φελλόποδες εἰσὶν ..... (ἄνθρωπος).

2. Να συμπληρώσετε τις καταλήξεις των ουσιαστικών και να τονίσετε:

- α. Ἀγρίους ταυ..... οἱ πολέμιοι εἶχον.
- β. Οἱ λυκ..... τὰ πρόβατ..... ἀρπάζουσι.
- γ. Φίλος ἦν ἀγαθοῖς ἀνθρώπ..... .
- δ. Προσφέρουσι τοῖς θε..... τοὺς καρπ..... τῶν ἀγρ..... .
- ε. Ἄνευ ἡλί..... (γεν. ενικού) και ὄμβρ..... τὰ φυτ..... οὐ φέρει καρπ..... (αιτ. πληθ).

3. Να μεταφέρετε τα υπογραμμισμένα ουσιαστικά στην ίδια πτώση του άλλου αριθμού:

- α. Ὁ ἀναμάρτητος πρῶτος τὸν λίθον βαλέτω.
- β. Πείθομαι τοῖς νόμοις τῆς πατρίδος.
- γ. Ἐν τῇ ὁδῷ εἶδον τοὺς ἵππείας.
- δ. Ἡ ὑπερβολή τοῖς ἀνθρώποις λύπην παρέχει.
- ε. Ἡ Δῆλος ἐνδοξος ἦν τῷ ἱερῷ.

4. Να αντιστοιχήσετε τα ουσιαστικά της Α' στήλης με τις πτώσεις τους στη Β' στήλη:

A'	B'
1. τούς ἰατρούς	α. αιτιατική ενικού
2. τῆ ψήφῳ	β. γενική πληθυντικού
3. τῶν ὁδῶν	γ. αιτιατική πληθυντικού
4. τοῖς ποτηρίοις	δ. δοτική ενικού
5. τόν οἶνον	ε. δοτική πληθυντικού

5. Να κάνετε την αντιστοίχιση:

A'	B'
α. με	1. αιτ. εν. β προσώπου
β. ἡμεῖς	2. γεν. πληθ. β προσώπου
γ. σοι	3. γεν. πληθ. α προσώπου
δ. ὑμῶν	4. αιτ εν. α προσώπου
ε. ἡμῶν	5. ονομ. πληθ. α προσώπου
στ. σε	6. δοτ. εν. β προσώπου

6. Να συμπληρώσετε τα κενά, βάζοντας τις λέξεις που βρίσκονται στην παρένθεση στον τύπο που σας ζητείται:

- 1) Οἱ Θηβαίων ἄνδρες εἰσήλθον περὶ τὸν πρῶτον..... (ὕπνος)
ξύν..... (ὄπλον, δοτική πληθυντικού) ἐς Πλάταιαν τῆς Βοιωτίας.
- 2) Σύνειμι..... (ἄνθρωπος, δοτική πληθυντικού) σοφοῖς.
- 3) Προδότας καλοῦμεν τοὺς τοῖς ..... (ἐχθρός) δόντες τὴν πόλιν.
- 4) Τῷ..... (Δημάρατος) δῶρον αὕτη ἡ χώρα ἐδόθη ἐκ βασιλέως ἀντὶ τῆς ἐπί τὴν Ἑλλάδα στρατείας.
- 5) Εἶθε προσδιδόημεν παντί..... (δῶρον, δοτική ενικού) ἔπος ἀγαθόν.
- 6) Οὗτος ἐκόσμησεν τὸ σκῆπτρον τοῖς πᾶσι..... (μέταλλον).
- 7) Καθέζεται ὁ θεὸς ἐν τῷ..... (θρόνος).

Απαντήσεις στις ερωτήσεις κατανόησης τους σχολικού βιβλίου

1. Ποια αξιοπερίεργα χαρακτηριστικά παρουσιάζουν οι Φελλόποδες που περιγράφει ο Λουκιανός;

Οι Φελλόποδες έχουν τη μορφή και τη σωματική διάπλαση των ανθρώπων, με τη διαφορά ότι τα πόδια τους είναι από φελλό. Αυτό το χαρακτηριστικό τους δίνει τη δυνατότητα να στέκονται και να περπατούν πάνω στα κύματα, ενώ μπορούν ακόμη και να τρέχουν στην επιφάνεια της θάλασσας χωρίς να βουλιάζουν στο νερό. Έτσι αντί να χρησιμοποιούν πλωτά μέσα μεταφοράς, πραγματοποιούν ταξίδια στο ανοιχτό πέλαγος βασιζόμενοι στην ιδιαίτερη μορφή των ποδιών τους. Αξιοπερίεργο είναι επίσης το γεγονός, ότι οι Φελλόποδες μιλούν την ελληνική γλώσσα.

2. Πώς συμπεριφέρθηκαν οι Φελλόποδες στον αφηγητή και στους συντρόφους του;

Η συμπεριφορά των Φελλόποδων απέναντι στον αφηγητή και τους συντρόφους του είναι πολύ φιλική. Μόλις αντιλαμβάνονται την παρουσία τους, πηγαίνουν σ' αυτούς, τους χαιρετούν και αποκαλύπτουν πως ταξιδεύουν προς την πατρίδα τους, τη Φελλώ. Στη συνέχεια, συνοδεύουν τους ταξιδιώτες τρέχοντας πάνω στα κύματα δίπλα στο καράβι και όταν χωρίζουν, τους δίνουν ευχές για καλό ταξίδι. Ο τρόπος με τον οποίο συμπεριφέρονται οι άνθρωποι με τα φέλλινα πόδια δείχνει ένα λαό φιλικό, καλοπροαίρετο και εξωστρεφή.

3. Να συγκρίνετε τους φανταστικούς ήρωες του Λουκιανού με τους αγαπημένους σας χαρακτήρες από τον κόσμο των κινουμένων σχεδίων της επιστημονικής φαντασίας.

Οι φανταστικοί Φελλόποδες του Λουκιανού παρουσιάζουν ομοιότητες με πολλούς ήρωες των κινουμένων σχεδίων και των κόμιξ. Στις περιπτώσεις αυτές χαρακτηριστικά είναι τα ανθρωπομορφικά στοιχεία, όπως η ηθική διάσταση των ηρώων (καλοί < κακοί), η σωματική διάπλαση που μοιάζει συχνά με την ανθρώπινη (χέρια, πόδια, κεφάλι κ.λπ.), οι συνήθειες και η γλώσσα που χρησιμοποιούν. Επιπλέον, τα πρόσωπα των κινουμένων σχεδίων και κυρίως οι ήρωες των έργων επιστημονικής φαντασίας έχουν, όπως και οι Φελλόποδες, ικανότητες που υπερβαίνουν κατά πολύ την ανθρώπινη δυνατότητα. Για παράδειγμα, μπορούν να πετούν, έχουν υπεράνθρωπη δύναμη, είναι αθάνατοι, γίνονται αόρατοι κ.λπ.